

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра історії музики

"ПОГОДЖУЮ"

Гарант освітньо-професійної програми,
декан факультету музикознавства,
композиції, вокалу та диригування, доцент

Я. ОЛЕКСІВ

25 червня 2021 року

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

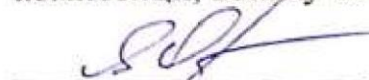

М. КУШНІР

25 червня 2021 року

"ПОГОДЖУЮ"

Декан факультету музикознавства,
композиції, вокалу та диригування, доцент

Я. ОЛЕКСІВ

25 червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

"МУЗИЧНА СОЦІОЛОГІЯ"

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма	Музичне мистецтво
Профілізація	Всі профілізації
Статус	Вибіркова компонента освітньої програми циклу дисциплін професійно-практичної підготовки (ВК 1.3)
Загальний обсяг	2 кредити ЄКТС (60 години)
Форма підсумкового контролю	Залік (6)
Термін викладання	6 семестр
Факультет	Всі факультети
Форма навчання	денна

Львів – 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Музична соціологія» з галузі знань 02 Культура і мистецтво зі спеціальності 025 Музичне мистецтво оновлена відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка «26» травня 2021 року (Протокол № 1)

Розробники:

КИЯНОВСЬКА Любов Олександрівна – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри історії музики

ЛАСТОВЕЦЬКА-СОЛАНСЬКА Зоряна Миколаївна – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри історії музики

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри *Історії музики* “_21_”
_____ червня _____ 2021 р., протокол № _8_

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета – познайомити студентів з засадами функціонування музичної культури в суспільстві, як в історичному аспекті, так головно і в сучасному, враховуючи об'єктивні закони розвитку суспільства та досягнення сучасної соціології.

Завдання пояснення, спрямоване на розвиток активного і свідомого сприйняття музики, досягнення єдності художнього і технічного розвитку студентів та учнів-виконавців, розвиток навичок самостійної роботи над вивченням музичних творів, уміння проаналізувати та оцінити явища музичного життя в руслі музичної соціології, підготовка до навчання в музичних закладах вищої освітньої ланки – консерваторіях та музичних академіях. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: теоретичні засади музичної соціології та її основних представників у зрізі зарубіжного та вітчизняного соціологічного вчення **вміти:** практично застосовувати соціологічні методи під час проведення занять, провести соціологічне опитування певної соціальної верстви з проблем музичної культури та опрацювати результати, накреслити власне бачення стратегії і тактики музичного життя в сучасній Україні.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово
ЗК 2	Здатність розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 4	Здатність до розв'язання проблем.
ЗК 5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 6	Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК 7	Здатність до критики та самокритики.
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 9	Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій.
ЗК 10	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 12	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК 13	Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
ЗК 14	Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 16	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК 1	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
СК 4	Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
СК 7	Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
СК 9	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
СК 10	Здатність оперувати професійною термінологією.
СК 12	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
СК 13	Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
СК 14	Здатність здійснювати редакторську та лекторську діяльність в сфері музичного мистецтва.

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

РН 6	Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.
РН 7	Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.
РН 10	Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
РН 13	Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА	Розподіл за семестрами			Кількість годин		Розподіл аудиторних годин за курсами і семестрами			
				Аудиторних		I курс	II курс	III курс	IV курс

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Екзамени	Заліки	Атестаційні	Кількість кредитів ECTS	Загальний обсяг	Всього	у тому числі:			Самостійна робота	Семестри												
							лекційні	індивідуальні	практичні		1	2	3	4	5	6	7	8					
											Кількість тижнів в семестрі												
							15	15	15		15	15	15	15	15								
Музична соціологія		6		2	60	30	30			30									2				

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					
			Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	
				Всього	у тому числі:			
					лекційні	індивідуальні		практичні
III		2	60	30	30			30
	5							
	6	2	60	30	30			30

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6 семестр

Модуль 1.		
Змістовий модуль 1.		
Тема 1	Зміст предмету „музична соціологія” і його проблематика. Історичні витoki музичної соціології: елементи музично-соціологічних досліджень у працях класичної філософії. Основні праці музичної соціології ХХ ст.	2
Тема 2	Історична обумовленість провідної соціологічної категорії „культура суспільства”.	2
Тема 3	Структура музичної діяльності в соціо-історичному аспекті. Соціальні стимули композиторської творчості.	2

Тема 4	Соціальні засади різноманітних рівнів формування слухацької аудиторії.	2
Тема 5	Музичне споживання: запити, інтереси і потреби слухачів у різних історико-соціальних середовищах.	2
Тема 6	Соціальна обумовленість концертно-виконавської діяльності в сучасному суспільстві.	4
Змістовий модуль 2.		
Тема 1	Український менталітет та національна модель музичної культури на різних історичних етапах.	2
Тема 2	Форми організації фестивалів та концертів у різних типах суспільства.	2
Тема 3	Застосування терапевтично-релаксаційних можливостей музики в сучасному суспільстві.	2
Тема 4	Соціальні стимули музичної освіти та способи їх реалізації в суспільстві.	2
Тема 5	Основні форми музичного життя та їх соціальнопсихологічні функції в різних середовищах.	2
Тема 6	Особливості музичного життя в сучасних умовах глобалізації культури і мистецтва.	2
Тема 7	Перспективи практичного застосування механізмів музичної соціології у плануванні і організації концертно-музичного життя України.	4
	Всього годин	30

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Визначення цілей і завдань музичної соціології	3
2	Основні історичні етапи розвитку музичної соціології	3
3	Класифікація музично-соціологічних проблем	3
4	Фундаментальні праці М.Вебера та К.Бляукопфа з музичної соціології та їх роль у розробці проблематики дисципліни	3

5	Слухацька аудиторія та її соціологічні характеристики.	3
	Поточний контроль	2
6	Потреби, запити та інтереси в сфері музичної культури та їх зв'язок із суспільною структурою	3
7	Соціологічні характеристики музичної освіти	3
8	Основні соціо-психологічні функції музичного мистецтва.	3
	Підсумковий контроль (залік)	4
	Всього годин	30

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Оцінка роботи студента складається із сумарного результату оцінювання різних видів навчальної роботи протягом певного часу. До видів навчальної роботи відносяться форми активної та пасивної діяльності студента. Відповідно, розроблена ієрархічна система, в якій пасивні форми оцінюються на порядок нижче аніж активні. До пасивних форми включають відвідування лекцій та ведення конспекту, конспектування обов'язкової літератури, виконання самостійної роботи, відвідування мистецьких і наукових заходів тощо. Активні форми роботи вимагають виявлення студентом власних здібностей, вмінь, ініціативи, логічного та креативного мислення і т.д. Це виступи на семінарських заняттях, підготовка та захист наукових рефератів, виступи на конференціях і т.д.

При розробці шкали оцінювання видів навчальної діяльності враховано всі види аудиторної та поза аудиторної роботи, що відповідає загальним положенням вищих навчальних закладів, а також враховано специфіку роботи кафедри історії музики. Таким чином до основних нормативних форм роботи додається виконання молоддю науково-пошукових досліджень, а саме: опрацювання спеціалізованої літератури, підготування рефератів та виступи з доповідями на студентських конференціях.

Шкала оцінювання видів навчальної діяльності

Вид навчальної роботи	стаціонар	
	Оціночні бали (за об'єм роботи)	Всього
6 семестр		
<i>поточний контроль</i>		<u>100</u> 50
Відвідування лекцій		5
Конспектування обов'язкової літератури	1 x 10	10
Конспектування додаткової літератури	1 x 10	10
Написання тестів	5 x 2	10
Підготовка наукового реферату і його захист	15 x 1	15
<i>підсумковий контроль (залік)</i>		50
Відповіді на запитання:		
а) Вичерпні відповіді на три запитання		40
б) неповні відповіді на три запитання		20
в) відповідь на два запитання		20
г) відповідь на одне запитання		15
Відповідь на додаткове запитання		5

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку (диференційованого) та екзамену
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	задовільно
30-31	E	
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Пояснювально-ілюстративний.
2. Репродуктивний.
3. Метод проблемного викладення.
4. Частково-пошуковий, або евристичний.
5. Дослідницький

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. **Попередній контроль** спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. **Поточний контроль** здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. **Тематичний контроль** здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. **Підсумковий контроль** проводиться в кінці семестру.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Жоль К.К. Соціологія: Навч. посібник. К.: Либідь, 2005. 440 с.
2. Семашко О.М. Соціологія мистецтва: Навч. посібник. Львів: Магнолія плюс, 2005. 244 с.
3. Слющинський Б.В. Соціологія музичної культури. Навч. посібник. Маріуполь, 2002. 236 с.
4. Соціологія культури: Навч. посібник / О.М. Семашко, В.М. Піча, О.І. Погорілий та ін.; за ред. О.М. Семашка, В.М. Пічі. К.: Каравела, Львів: Новий світ–2000, 2002. 334 с.
5. Соціологія: Навч. посібник / За ред. В.М. Пічі. Львів: Новий світ-2000, 2002. Вид. 2. 312 с.
6. Черкашина Л. Сучасна музична соціологія: напрямки, проблеми, перспективи (український та європейський контексти). *Культурологічні проблеми української музики (наукові дискурси пам'яті акад. І.Ф. Ляшенка) / Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського*. К.: НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2002. Вип. 16. С. 91-99.
7. Черниш Н. Соціологія: Курс лекцій. Львів: вид-во ЛБА, 1998. 362 с.
8. Нариси з музичної соціології / Навчально-методичний посібник у співавторстві з Л.О. Кияновською, О.Б. Пилатюк, А.Я. Скорик. Львів: СПОЛОМ, 2011. 192 с.

Допоміжні

1. Ваганова О. Роль засобів масової комунікації у процесі глобалізації: Автореф. дисертація канд. політ. наук: 23.00.03 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2003. 14 с.
2. Городяненко В.Г. Соціологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Академія, 2002.
3. Дряпіка В.І. Орієнтації студентської молоді на цінності музичної культури: Соціально-педагогічний аспект / АПН України, Інститут педагогіки. К.: Держ. Центр–Укр. вид-во; Кіровоград, 1997. 215 с.
4. Захарченко М.В., Погорілий О.І. Історія соціології: Від античної до початку ХХ століття. К.: Либідь, 1993.
5. Кияновська Л. Син століття Микола Колеса в українській культурі ХХ віку. Сім новел з життя артиста. Львів, 2003.

6. Костюк О. До проблеми музичних смаків радянського слухача. *Сучасна українська музика: Зб. статей / За ред. Л. Б. Архімович, Н. О. Горюхіної, В. Д. Довженко*. Київ: Мистецтво, 1965. С. 28-47.
7. Костюк О.Г. Сприймання музики і художня культура слухача. К.: Наукова думка, 1965. 124 с.
8. Леш С. Соціологія постмодернізму / Перекл. з англійської Ю. Олійника. Львів: Кальварія, 2003.
9. Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства: Зб. наук.праць. Харків, 2001
10. Швед М. Процеси аккультурації та інкультурації у міжнародних фестивалях сучасної музики в Україні (спроба соціокультурного аналізу). *Вісник Львівського національного університету імені Івана Франка. Серія мистецтвознавство*. Вип. 4. Львів, 2004. С. 150-158.
11. Adorno Th. Einleitung in die Musiksoziologie. Zwölf theoretische Vorlesungen. Frankfurt am Main: Suhrkamp Verlag, 1962. 225 s.
12. Blaukopf K. Musiksoziologie. Köln und Berlin, 1972. Aufl. 2. S. 8.
13. Czekanowska A. Problematyka socjologiczna. *Etnomuzykologia współczesna: Refleksje metodologiczne*. Pomorze Bydgoszcz, 1987. S. 49-71.
14. Kaden O. Musiksoziologie. Berlin, 1984. 355 s.
15. Naród, kultura i państwo w procesie globalizacji / Pod. red. J. Rokickiego i M. Banas. Kraków, 2004.
16. Schäffer B. Socjologia muzyki współczesnej. *Forum musicum*. 1971. №11. S. 18-41.
17. Supićić I. Wstęp do socjologii muzyki. Warszawa, 1969. 185 s.

Інформаційні ресурси з Інтернету

1. Musical Information REview // <http://mi-re.do.am/index/0-2>.
2. <http://studentam.net.ua/content/view/7377/97/>
3. <http://www.orgsun.com/avtoreferati-dissertatsii-mistetstvo/1/a318.php>
4. <http://novaknyha.com.ua/downloads/pdf/180.pdf>